

**CENTRUL DE EXCELENȚĂ ÎN MEDICINĂ ȘI FARMACIE „RAISA PACALO”
CENTRUL ÎN DOMENIUL FORMĂRII CONTINUĂ**

PROGRAMUL DE PERFEȚIONARE

TEHNICI DE TRATAMENT ȘI ÎNGRIJIRI MEDICALE

MODULELE PROGRAMULUI

Nr. ord.	Modulul	Numărul de ore					Forma de evaluare	Nr. de credite
		Total	Contact direct	SI/ Activități practice	Contact direct			
					Teoretice	Practice		
1.	Îngrijiri paliative	150	75	50/25	50	25	T/ PP	5
2.	Asistența medicală în săli de tratament	120	60	40/20	40	20	T/ PP	4
3.	Îngrijiri medicale la domiciliu	120	60	40/20	40	20	T/ PP	4
4.	Nursing clinic	90	45	30/15	30	15	T	3
5.	Nursing comunitar	90	45	30/15	30	15	T	3
Total		570	285	190/95	190	95	T/ PP	19

Notă: T - testare, SI - studiul individual, PP - proba practică

**Tematica lecțiilor la modulul
ÎNGRIJIRI PALIATIVE**

Nr. d/o	Unități de conținut/de învățare
1.	Medicina paliativă. Conceptul de îngrijiri paliative. Abordarea holistică a suferinței. Esența echipei interdisciplinare în asistența paliativă
2.	Îngrijirile paliative în sistemul de sanatate. Actele legislative
3.	Elemente de bază ale comunicării în asistența paliativă
4.	Principiile de abordare a durerii în paliatie. Managementul durerii acute și cronice. Scara analgezică a OMS. Medicația
5.	Managementul simptomelor în medicina paliativă
6.	Identificarea și analiza celor mai frecvente simptome ce pot apărea la un pacient cu cancer avansat (greață, vomă, anorexie, constipație, dispnee) etc.
7.	Îngrijiri paliative acordate în simptome neurologice, psihice
8.	Specificul îngrijirilor paliative la copii
9.	Îngrijirea pacientului inconștient
10.	Mobilizarea pacientului. Nutriția și hidratarea
11.	Probleme la nivelul tegumentelor și mucoaselor. Plăgile. Îngrijiri în fistule, stome
12.	Îngrijirea pacientului în escare
13.	Limfedemul. Îngrijirea pacientului în Limfedem
14.	Ultimile 48 de ore (noțiuni, principii de îngrijire)
15.	Aspectele etice, psiho-sociale, culturale, religioase și spirituale în asistența paliativă. Asistența spirituală. Doliul
16.	Planul de nursing în îngrijiri paliative. Lucrul în echipa interdisciplinară
17.	Medicina calamităților
18.	Profilaxia infecțiilor nosocomiale
19.	Etica și deontologia
20.	Comunicarea în activitatea asistentului medical.

**Tematica lecțiilor la modulul
ASISTENȚA MEDICALĂ ÎN SĂLI DE TRATAMENT**

Nr. d/o	Unități de conținut/de învățare
1.	Organizarea activității asistenței medicale în sala de tratament
2.	Comunicarea în activitatea asistenților medicali
3.	Etica și deontologia
4.	Profilaxia infecțiilor AAM
5.	Profilaxia și combaterea hepatitelor virale și SIDA
6.	Proceduri operaționale în săli de tratament
7.	Farmacoterapia. Incompatibilitatea medicamentelor
8.	Transfuziile de sânge. Ordinul nr.447 din 09.06.2015. PCN-253. PCN-250

9.	Efectele adverse ale transfuziilor sanguine
10.	Asistența medicală de urgență în sala de tratament
11.	Nursing clinic
12.	Medicina calamităților

**Tematica lecțiilor la modulul
ÎNGRIJIRI MEDICALE LA DOMICILIU**

Nr. d/o	Unități de conținut/de învățare
1.	Noțiuni generale. Principiile de bază ale îngrijirii medicale la domiciliu
2.	Managementul serviciilor de îngrijiri medicale la domiciliu. Echipa interdisciplinară
3.	Aspecte etico-deontologice în îngrijiri la domiciliu. Dreptul în îngrijiri medicale la domiciliu
4.	Rolul comunicării asistent medical –pacient/familie
5.	Profilaxia infecțiilor AAM
6.	Îngrijirea tegumentelor și profilaxia escarelor
7.	Îngrijirea pacientului cu stome, fistule
8.	Îngrijirea pacientului cu bronhopneumopatia cronică obstructivă
9.	Îngrijirea pacientului insuficiență cardiacă cronică
10.	Îngrijirea pacientului cu diabet zaharat, ciroză hepatică
11.	Îngrijirea pacientului cu fractură de col de femur
12.	Îngrijirea pacientului cu patologii medulare. Îngrijirea pacientului cu Parkinson
13.	Îngrijirea pacientului cu accident vascular cerebral
14.	Îngrijirea pacientului cu neurodistrofii musculare
15.	Îngrijirea pacientului cu spondiloartrită anchilozantă
16.	Îngrijirea pacientului cu durere cronică neurologică

**Tematica lecțiilor la modulul
NURSING CLINIC**

Nr. d/o	Unități de conținut/de învățare
1.	Generalități. Bazele științei nursingului
2.	Clasificarea nevoilor umane după A. Maslov. Clasificarea nevoilor fundamentale după V. Henderson
3.	Proces de nursing. Cercetare în nursing
4.	Diagnostice de nursing în afecțiunile sistemului respirator, cardiovascular. Îngrijiri nursing.
5.	Diagnostice de nursing în afecțiunile sistemului digestiv, urinar. Îngrijiri nursing.
6.	Gerontologia. Îngrijiri nursing în geriatrie. Diagnostice de nursing în afecțiunile neurologice
7.	Îngrijiri paliative
8.	Elaborarea planului de nursing
9.	Etica și deontologia medicală
10.	Rolul comunicării în activitatea asistenților medicali

**Tematica lecțiilor la modulul
NURSING COMUNITAR**

Nr. d/o	Unități de conținut/de învățare
1.	Generalități. Bazele științei nursingului
2.	Asistența medicală comunitară în sistemul de sănătate
3.	AMC. Activitatea în echipa multidisciplinară la nivelul comunității
4.	Familia ca receptor al îngrijirii sănătății
5.	Diagnostice de nursing în afecțiunile sistemului: respirator, cardiovascular, digestive, urinar, afecțiuni neurologice
6.	Geriatría. Gerontologia. Consecințele îmbătrânirii populației pentru sănătatea publică
7.	Îngrijiri paliative
8.	Elaborarea planului de nursing
9.	Promovarea sănătății și educației pentru sănătate
10.	Etica și deontologia în domeniu
11.	Comunicarea în activitatea personalului medical

RESURSE DIDACTICE RECOMANDATE FORMABILILOR

1. **ALBU, A., ALBU, C., PETCU, I.** *Asistența în familie a persoanei cu deficiență funcțională.* Iași:Ed.Polirom <https://bibliotecahasdeu.wordpress.com/tag/asistenta-in-familie-a-persoanei-cu-deficienta-functionala>
2. **BRADU, A., PALADI, A., BUTA, G., NOVAC, T., CERNELEV, O., ȚURCANU, M.** *Problemele sistemului național de îngrijiri paliative la soluționarea cărora va contribui înființarea unui Centru Universitar de Îngrijiri Paliative .* Notă analitică Chișinău, 2021
3. **BRADU, A., ISAC, V., CIOBANU, O., POPOVICI, SV., ALEXANDRU, A.** *Ghid în îngrijiri paliative (cu participanții în TB, HIV/SIDA, pediatrie),* Chișinău 2017, aprobat prin ord. MSMPS nr. 219 din 30.03.2016
4. **MOȘOIU, D.** *Prescrierea și utilizarea opioidelor în managementul durerii.* Brașov: Ed. Lux Libris <https://www.google.md/search?tbm=bks&hl=ru&q=Mo%C5%9Foiu%2C+D.+Prescrierea+%C5%9Fi+utilizarea+opioidelor+%C3%AEn+managementul+durerii>
5. **MOȘOIU, D.** *Ghid de îngrijire paliativă de bază,* Brașov: HOSPICE Casa Speranței, 2016. <https://xdocs.ro/doc/ghid-de-ingrijire-paliativa-de-bazaisbn-final-loxwr61l9knx>
6. **MOȘOIU, D.** *Standarde de calitate în îngrijirea paliativă la domiciliu, în unitățile cu paturi și ambulatoriu.* Hospice "Casa Speranței", Brașov, 2011. <https://www.google.md/search?tbm=bks&hl=ru&q=Mo%C5%9Foiu%2C+D.+Prescrierea+%C5%9Fi+utilizarea+opioidelor+%C3%AEn+managementul+durerii>
7. **MOZES,C.** *Tehnici de îngrijiri acordate de asistenții medicali.* București:Editura Medicală 2007
8. **NEGREAN, M.** coordonator de ediție, *Standarde/protocoale ale deprinderilor practice.* Tipogr. Prag -3 SRL. Chișinău, 2008, 2017
9. **KARL HEINZ KRISTEL** *Îngrijirea bolnavului.* Editura ALL. București, 2012
10. **PAȘCA, MARIA D.** *Comunicarea în relația medic pacient.* Târgu - Mureș: University Press, 2012
11. **SPINEI, A.** *Comunicare și comportament.* Chișinău: Medicina 2010
12. **TITIRCĂ, L.** *Ghid de Nursing.* Viața Medicală Românească. București 2006
13. **ȚURCANU, GH., SEICAȘ R.** *Îngrijirile paliative în Republica Moldova, 2007-2019 /* Centrul pentru Politici și Analize în Sănătate (Centrul PAS). – Chișinău: S. n., 2019 (Tipogr. „Foxtrot”). - 70 p. : fig. color. ISBN 978-9975-89-146-2 616-082.8-03(478)
14. *Standardul Național de Îngrijiri Paliative* aprobat prin ordinul MS al Republicii Moldova nr. 884 din 30.12.2010
15. *Hotărârea Guvernului RM nr.663 20.07.2010 „Cu privire la respectarea normativelor de spațiu și condițiile sanitaro-igienice în instituțiile medico-sanitare”*
16. *Hotărârea Guvernului RM nr. 192 din 24.03.2017 „Cu privire la aprobarea Codului deontologic al lucrătorului medical și al farmacistului”*
17. *Ghid pentru o comunicare eficientă cu pacientul privind schimbarea comportamentului, tratarea și managementul suferințelor cronice.* Proiect „Viața Sănătoasă”, Chișinău, 2019
18. <https://msmps.gov.md/wp-content/uploads/2022/01/Ordin-nr.-1147-din-08.12.2021-SI-de-Prevenire-a-Cancerului-de-col-uterin.pdf>
19. <https://msmps.gov.md/wp-content/uploads/2022/01/Ordin-nr-1305-Cu-privire-la-fortificarea-sitemului-de-supraveghere-a-infec%C8%9Biei-COVID-%C3%AEn-r%C3%AEndul-lucr%C4%83torilor-medicali.pdf>

20. <https://msmps.gov.md/wp-content/uploads/2022/01/Ordin-comun-1053-din-17.11.21-Sporirea-constientizarii-rezistentei-antimicrobiene.pdf>.